

Daiva Gurstienė

Lietuvių kalbos veiklos „Liūdesio lietus” planas

Veiklos tema:

„Liūdesio lietus“

Amžius: 4-6 metai

Aplinka: tautinių mažumų ikimokyklinio ugdymo įstaiga

Tikslas: Ugdyti gebėjimą pažinti, įvardinti ir išreikšti liūdesio emociją 4–6 metų vaikams, plėtojant lietuvių kalbos supratimą ir vartojimą daugiakalbėje aplinkoje, klausantis ir aktyviai dalyvaujant knygos skaityme, per sensorinę, patirtinę ir žaidybines veiklas.

Uždaviniai:

- Klausantis skaitomo teksto, suprasti jo turinį ir atpažinti emociją „liūdnas“.
- Plėsti lietuvių kalbos žodyną, kartojant akcentuojamus žodžius (liūdnas, skauda, verkia, ašaros) ir siejant juos su veiksmais.
- Skatinti vaikų aktyvų dalyvavimą skaitymo procese – atsakyti į klausimus, kartoti žodžius, reaguoti į situacijas.
- Per sensorines ir socialines situacijas susieti skaitymo turinį su asmenine patirtimi (pagalba, paguoda, empatija).
- Ugdyti gebėjimą išreikšti savo jausmus po skaitymo – žodžiu, mimika, veiksmu.

Priemonės:

Siautukas Liūdnukas (žaislas – personažas) ;

Knyga Trace Moroney, „Kai man liūdna“;

Vaisiai (dovanos);

Vaistinė: pleistras, bintas;

Servetėlės;

Vaikų veido išraiškų („liūdnas“) nuotraukos ant pagaliukų.

Veiklos eiga:

1. Eiliuotas siautuko Liūdnuko pasisveikinimas.
*Siautukui Liūdnukui pasaulis nemielas.
Jis pasilėpęs ašaroja vienas.
Liūdi Liūdnukas, bet greitai praeis.*

Jei mes jį paguosim, vėl džiaugsimas ateis.

Labas tau. Ir labas tau.

Labas rytas jums sakau.

2. Siautuko Liūdnuko trumpas prisistatymas, akcentuojant liūdną emociją ir kartojant žodžius: Liūdnukas – liūdnas, skauda, verkia, liūdesys. (Savo gimtąja kalba vaikai jau yra susipažinę su siautuku Liūdnuku per socialinio emocinio ugdymo veiklas.
3. Knygos „Kai man liūdna” pristatymas ir pavaizduoto personažo ant knygos viršelio aptarimas.
4. Knygos skaitymas. Tekstas skaitomas lėtai, raiškiai, tyliai, pasitelkiant intonaciją, vis kartojant akcentuojamus žodžius: liūdnas, skauda, ašaros, verkia.
5. Sensorinė veikla:
 - a) Siautukas Liūdnukas girdi, kaip barasi draugai, ir užsidengia ausis - nesibaram, atsiprašom, nuraminam; Siautukas guli lovoje, nes serga - aplankom, atnešam dovanų; Siautukas bėga, parkrenta ir užsigauna – nuvalom jo žaizdelę, užklijuojam pleistą; Siautukas verkia ir liūdi, nes neteko to, ką mylėjo – apkabinam ir pabūnam šalia, pasiūlom arbatos, išklausom. Vaikai kartu su Liūdnuku dalyvauja situacijose, klausosi, kartoja lietuviškai žodžius ir sieja juos su atliekamu veiksmu. Skatinama kalba įvardinant emociją: „Man liūdna“, „Man skauda“, „Aš liūdžiu“, „Aš tave paguosiu“, „Aš tave nuraminsiu“, „Aš būsiu šalia“, „viskas bus gerai“.
 - b) Visi „matuojasi draugo veido išraišką“, pridėdami korteles-nuotraukas sau prie veido, įvardina emociją, gali spėti, kieno ji.

Diferencijavimas (atitinka individualizavimą ir universalaus dizaino principą):

- **Skaitymo metu:**

silpniesiems – paveikslėlių rodymas, žodžių kartojimas, gestai (pvz., parodyti „verkiu“); pažengusiems – atsakymai į klausimus, trumpi sakiniai („Kas liūdnas?“ „Aš liūdnas“).

- **Kalbinis:**

silpniesiems – vieno žodžio atsakymai: „liūdna“, „skauda“; pažengusiems – sakiniai: „Man liūdna“, „Aš tave paguosiu“.

- **Veiklos pasirinkimas:**

vaikai gali pasirinkti, kaip dalyvauti (stebėti, veikti, kalbėti, rodyti emociją); gali pasirinkti, kaip padėti Siautukui (apkabinti, „gydyti“, kalbėti).

Ugdomos kompetencijos (atitinka kalbos ugdymą per prasmingas situacijas):

- *Komunikavimo*

Klausosi skaitomo teksto, supranta pagrindinę mintį, reaguoja į klausimus, kartoja žodžius, bando kalbėti lietuviškai.

- *Kalbų supratimo*

Supranta girdimą tekstą, sieja jį su paveikslėliais, situacijomis ir veikla.

- *Kalbinės raiškos*

Išreiškia emocijas žodžiais („liūdna“, „skauda“, „verkiu“), dalyvauja dialoge.

- *Socialinė-emocinė*

Atpažįsta liūdesio emociją, reaguoja į kitų jausmus, mokosi paguosti ir padėti.

- *Pažinimo ir kūrybiškumo kompetencijos*

Dalyvauja situacijose, tyrinėja, interpretuoja emocijas per veiksmą ir žaidimą.

Refleksija (siejama su skaitymo patirtimi):

- 1) Apie kokią emociją buvo knyga?
- 2) Kada būna liūdna?
- 3) Kaip tu jautiesi, kai liūdna?
- 4) Kaip galime padėti draugui, kai jam liūdna?
- 5) Kas tau patiko klausantis knygos?

Vaikai reflektuoja:

- pasako žodžiu („liūdna“, „skauda“, „padėjau“);
- parodo emociją mimika;
- parodo veiksmu (apkabinimas, parodymas).

Laukiamas rezultatas:

- Vaikai klausosi skaitomo teksto ir supranta jo esmę.
- Atpažįsta ir įvardija emociją „liūdnas“.
- Vartoja lietuvių kalbos žodžius, susijusius su liūdesiu.
- Aktyviai dalyvauja skaitymo procese (kartoja, atsako, reaguoja).
- Susieja knygos turinį su realiomis situacijomis (pagalba, paguoda).
- Išreiškia emocijas žodžiu, mimika ir veiksmu.
- Rodo empatiją ir gebėjimą paguosti kitą.